

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 lutego 2020 r.

Poz. 1741

UCHWAŁA NR 4/198/2020 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 12 lutego 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

załącznika do uchwały Nr XV/142/2019 Rady Gminy Szydłowo z dnia 6 listopada 2019 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w części obejmującej:

- w główce tabeli w pozycji „Termin składania” drugie zdanie;
- w części B wyrażenie: „Uzasadnienie zmiany/korekty deklaracji”;
- część F;
- część I;
- w Objaśnieniach pkt 7, w pkt 4 zdanie 2;

z powodu naruszenia przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010), przywołanych w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 17 stycznia 2020 r., powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6n ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Gminy Szydłowo określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, zawiadomiła przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na 12 lutego 2020 r.

Rozpoznając sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do postanowień wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy, w tym podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach (pkt 8).

Przepisem kompetencyjnym dla Rady Gminy Szydłowo do podjęcia uchwały w przedmiocie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest art. 6n ust. 1 ustawy

o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten stanowi m.in., że rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji.

We wzorze deklaracji, będącym załącznikiem do przedmiotowej uchwały, w części wstępnej (w zaciemnionym polu) w dookreśleniu „Terminu składania” w drugim zdaniu podano, że „W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na danej nieruchomości w terminie 14 dni od nastąpienia zmiany”. Podobnie w pkt 4 w zdaniu drugim Objaśnień zapisano, że należy „złożyć nową deklarację w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany”.

Tymczasem z przepisu art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach wynika, że termin ten ustalony został do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Kolegium Izby wskazuje, że w części B wzoru deklaracji oraz w pkt 7 Objaśnień, dotyczących sposobu wypełniania deklaracji, nałożony został obowiązek wpisania uzasadnienia powodu złożenia zmiany/korekty deklaracji, który wykracza poza przepisy art. 6n ust. 1 i art. 6m ust. 1a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).

W myśl art. 6q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby podnosi, że przepis art. 81 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa w brzmieniu: „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji wraz z dołączonym pisemnym uzasadnieniem przyczyn korekty (...)” obowiązywał do 31 grudnia 2015 r.

Na mocy art. 1 pkt 74 lit. a ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1649, ze zm.), od 1 stycznia 2016 r., przepis art. 81 § 2 brzmi następująco: „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji”.

Wobec tego od dnia 1 stycznia 2016 r. przepisy ustawy Ordynacja podatkowa nie nakładają na podatników - właścicieli nieruchomości obowiązku pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty deklaracji. Tym samym - uwzględniając również, że rady gmin nie mają uprawnienia do nakładania takich obowiązków na mieszkańców (podatników) - należy przyjąć, że nie jest możliwe, aby w deklaracji dotyczącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamieszczać zapisy obligujące podatników - właścicieli nieruchomości do złożenia pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty. Tym samym nie ma podstaw, aby w Objaśnieniach wypełniania deklaracji pozostał pkt 7, wyjaśniający cel podawania uzasadnienia zmiany/korekty deklaracji.

W części F wzoru „Sposób zbierania i odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości” zaproponowano do zaznaczenia kwadracik przy wyrażeniu „selektywny (zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku)”. Należy tu podkreślić, iż w myśl znowelizowanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszyscy mają obowiązek zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy). Podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma charakter sankcyjny i to organ wykonawczy zobowiązany jest określić w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stosując stawki opłaty podwyższonej, ustalone przez radę (art. 6ka ust. 3 ustawy). Niezależnie od tego czy właściciel nieruchomości zaznaczy bądź nie selektywny sposób zbierania odpadów i tak musi zbierać odpady dokonując ich segregacji. Wobec tego w obliczu obowiązujących przepisów po ostatniej nowelizacji ustawy nie ma racji bytu zaznaczanie w deklaracji selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych.

W części H wzoru deklaracji zatytułowanej „Informacja o posiadaniu kompostownika na potrzeby własne” – z zawartym w nawiasie wyjaśnieniem, że „(dane o posiadaniu kompostownika służą jedynie potrzebom statystycznym)” – jest możliwość zaznaczenia informacji, czy nieruchomość (wcześniej wskazana) wyposażona jest w kompostownik.

Mimo że w części H jest miejsce do poinformowania o posiadaniu kompostownika, to wzór deklaracji nie przewiduje możliwości zadeklarowania przez właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi opłaty z uwzględnieniem obligatoryjnego częściowego zwolnienia z tytułu kompostowania bioodpadów w kompostowniku przydomowym, wynikającego z przepisu art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W myśl tego przepisu ustawy rada gminy, w drodze uchwały, jest zobowiązana takie zwolnienie uchwalić, które powinno być proporcjonalne do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych. Zatem wzór deklaracji powinien umożliwić obliczenie opłaty z zastosowaniem takiego zwolnienia.

W części I wzoru deklaracji żąda się „Oświadczenia o sposobie gromadzenia/ gospodarowania nieczystościami ciekłymi” poprzez wskazanie, czy nieruchomość „podłączona jest do kolektora (kanalizacji), wyposażona w zbiornik bezodpływowy (szambo), (...), przydomową oczyszczalnię ścieków (...)”. Kolegium Izby zauważa, że ta część deklaracji wykracza poza zakres konieczny do uregulowania przez Radę Gminy na podstawie art. 6n ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które to przepisy są podane w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały. W myśl tych przepisów wzór deklaracji ma dotyczyć odpadów komunalnych, którymi są odpady stałe dzielone na frakcje co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady (art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy). Zatem w tej uchwale Rada Gminy nie mogła umieścić norm odnoszących się do nieczystości ciekłych.

Ponadto Kolegium podnosi, że w pkt 10 w drugim zdaniu zapisano, iż opłatę w nowej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana; takie samo zdanie jest już zapisane w ww. pkt 4 (zdanie 3.).

Kolegium Izby wskazuje, iż uchwała jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, aby dla przeciętnego adresata była zrozumiała. Adresat danego przepisu na jego podstawie powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, a z kolei organ stosujący ten przepis powinien wiedzieć, w jaki sposób go zinterpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, bowiem adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych przepisów (vide: wyrok WSA w Opolu z dnia 25 marca 2009 r. sygn. akt I SA/Op 37/09, wyrok WSA w Lublinie z dnia 19 września 2008 r. sygn. akt II SA/Lu 485/08 dostępny na stronach internetowych NSA).

Jednocześnie Kolegium Izby zwraca uwagę, że na podstawie art. 90 ustawy o samorządzie gminnym, wójt gminy obowiązany jest do przedłożenia regionalnej izbie obrachunkowej w ciągu 7 dni od dnia podjęcia uchwał rady gminy i zarządzeń wójta, objętych nadzorem regionalnej izby obrachunkowej.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.